

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215204420
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6215204420.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúci v senáte v zložení JUDr. Mária Podhorová, predsedníčka senátu, JUDr. Peter Priehoda, JUDr. Anna Snopčoková členovia senátu v právnej veci navrhovateľa D. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ľ. H. XXX/XX, XXX XX H. L., t. č. S. R. R. , právne zast. Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom AK Veľký Krtíš, Komenského 3, proti odporkyni R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. A. XXX/X, XXX XX Q., zast. splnomocnenou zástupkyňou G. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX Q., o zníženie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 13. 10. 2015, č. k. 11C/333/2015-42, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o znížení vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni m e n í tak, že znižuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 200,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne, počnúc dňom 01. 08. 2015, výživné je navrhovateľ povinný platiť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám odporkyne.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 200 € mesačne na sumu 100 € mesačne počnúc dňom 17. 06. 2015 s tým, že výživné je navrhovateľ povinný platiť vždy do 25. dňa v tom - ktorom mesiaci vopred k rukám odporkyne. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ďalšou výrovkovou vetou prvostupňový súd uviedol, že dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/68/2013-23 zo dňa 10. 06. 2013 vo výroku o výživnom. Prvostupňový súd konštatoval zmenu pomerov v okolnostiach, ktoré boli podkladom pre predchádzajúci rozsudok o výživnom, od právoplatnosti predchádzajúceho rozsudku je odporkyňa staršia, nadobudla plnoletosť, je žiačkou E. O.L. T. E. vo Q., teda sa pripravuje štúdiom na budúce povolanie. Nie je preto schopná samostatne sa živiť. V súvislosti s vekom vzrástli jej náklady na bežný život a štúdium. Jej výdavky sa zmenili na úroveň 346,- Eur mesačne. Výšku ani opodstatnenosť týchto výdavkov navrhovateľ nespochybňoval a považoval ich za primerané vzhľadom na vek odporkyne. Navrhovateľ si vyživovaciu povinnosť riadne neplnil od C. XXXX, dôsledkom čoho bolo jeho odsúdenie v trestnom konaní pre prečin zanedbania povinnej výživy. Potreby odporkyne v rozhodujúcej miere zabezpečuje jej matka, s ktorou odporkyňa žije. Na strane matky odporkyne nenastala podstatná zmena v príjme, tento je naďalej na úrovni minimálnej mzdy. Okrem toho má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Súd pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov navrhovateľa zoberal do úvahy skutočnosť, že ukončil živnostenské podnikanie, nepreukázal do akej miery sa táto skutočnosť odrazila v znížení jeho príjmu. Sám uvádzal príležitostný príjem 200 € mesačne. Súd však považoval za preukázané, že navrhovateľ nadobudol do podielového spoluvlastníctva s priateľkou nehnuteľnosť a túto financuje z prostriedkov hypotekárneho úveru s mesačnou splátkou 240,- Eur. Prevzal na seba záväzky voči

nebankovým spoločnostiam D. a L.. Odporkyni zároveň poskytol prísľub uhradiť dlh na výživnom, čo aj čiastočne realizoval. Po skončení živnostenského podnikania sa nezaevidoval ako nezamestnaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Súd konštatoval, že navrhovateľ prevzal na seba neprimerané majetkové riziko a že má vyšší príjem ako uviedol. Podľa záveru prvostupňového súdu si navrhovateľ zabezpečil finančné zdroje z predchádzajúcej podnikateľskej činnosti, ktorých uhradil svoje záväzky a tieto uprednostnil pred plnením výživného. Súd prihliadol na okolnosť jeho trestného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T 25/2015 zo dňa 23. 03. 2015, ktorým bol navrhovateľ uznaný na vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy. Vyživovaciu povinnosť si navrhovateľ neplnil od C. XXXX. Od 11. 08. 2015 je vo výkone väzby pre inú trestnú činnosť, pracovne je zaradený. Tieto okolnosti by však pre navrhovateľa pri úprave výšky výživného nemali byť výhodou. Pri rozhodovaní o znížení výživného považoval súd za rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané riziká, ktoré zahŕňajú takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu a tým možnosť poskytovania určeného výživného. Pokiaľ sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, súd má povinnosť prihliadnuť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Súd preto bral do úvahy ako možný príjem, príjem otca pred nástupom do výkonu väzby. Súd konštatoval, že pokiaľ sa rodič zbavil úmyselným konaním, kvôli ktorému bola na neho uvalená väzba, alebo pre ktoré bol následne odsúdený na trest odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ľarchu tohto dieťaťa, ktoré má podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Súd považoval za dôvodné, aby sa navrhovateľ podieľal na plnení vyživovacej povinnosti voči odporkyni vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom 17. 06. 2015, ktoré považuje za zodpovedajúce jeho možnostiam a schopnostiam, vo zvyšku návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 OSP.

Rozsudok prvostupňového súdu odvolaním napadol navrhovateľ aj odporkyňa v zákonom stanovenej lehote.

Navrhovateľ vyjadril názor, že súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti nebral do úvahy jeho aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Prestal prevádzkovať živnosť 03. 04. 2014, od toho obdobia je nezamestnaný, snažil sa privyrobiť občasnými brigádnickými prácami, z ktorých mal nepravidelný príjem vo výške asi 200 € mesačne. Spláca pritom hypotekárny úver na byt vo výške 240,- Eur mesačne, má úvery od viacerých nebankových spoločností. V období, keď navrhovateľ bral tieto finančné zaťaženia na seba, nerobil to v úmysle ukrátiť výživné odporkyne, v tomto období úvery nepredstavovali neprimerané majetkové riziká pre odporcu. Od 01. 08. 2015 je navrhovateľ vo väzbe, jeho pravidelný príjem predstavuje zanedbateľnú čiastku. Do väzby bol umiestnený pre svoju trestnú činnosť, ktorá nemá priamu ani nepriamu súvislosť s plnením vyživovacej povinnosti navrhovateľa. Navrhovateľ sa nestotožňuje so záverom súdu, že túto trestnú činnosť vykonal v úmysle spôsobiť vznik objektívnej nemožnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľ uvádza, že nemá žiadne úspory a na všetok jeho majetok je zriadené exekučné záložné právo. Je viac než zrejmé, že t. č. nie je reálne schopný plniť si vyživovaciu povinnosť k odporkyni vo výške 100,- Eur mesačne. Domáha sa zmeny rozhodnutia tak, že jeho vyživovacia povinnosť bude znížená na 30,- Eur mesačne, počnúc dňom 17. 06. 2015.

Odporkyňa v podanom odvolaní nesúhlasila s tým, aby zníženie výživného bolo platné od dátumu podania návrhu od 17. 06. 2015. V období mesiaca jún a júl 2015 navrhovateľ pracoval na rôznych miestach a bolo mu aj zaplatené. Vlastou nezodpovednosťou si neplnil vyživovaciu povinnosť a nie z dôvodu, že by nemal finančné prostriedky. Svoju povinnosť si neplnil a neplní ani doposiaľ za rok 2014 za mesiace júl, august, september, október, november, december, a za mesiace január, február, marec, čo je spolu 9 mesiacov. Za toto obdobie pracoval, avšak vyživovaciu povinnosť si neplnil. Navrhuje, aby bol rozsudok zmenený tak, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa sa zníži na 100,- Eur mesačne od mesiaca august 2015 (teda od kedy sa navrhovateľ nachádza vo väzbe) a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred do rúk odporkyne.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP. Po preskúmaní obsahu spisu, napadnutého rozsudku a dôvodov odvolaní konštatuje, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné, pokiaľ ide o odvolanie odporkyne, odvolací súd dôvody odvolania považuje za opodstatnené.

Odvolačnú námietku navrhovateľa, podľa ktorej prvostupňový súd nebral do úvahy jeho aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery, z ktorých je zrejmé, že nie je toho času reálne schopný plniť si voči odporkyni vyživovaciu povinnosť vo výške 100 € mesačne, odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Odvolací súd odkazuje na odôvodnenie prvostupňového súdu s poukazom na zákonnú úpravu podľa § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, kde dostatočne jasne a výstižne vysvetlil, prečo skutočnosť, že navrhovateľ sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody nezohľadnil (možno povedať nezohľadnil v celom rozsahu) na ťarchu odporkyne, ktorá je odkázaná na jeho rodičovskú starostlivosť vo forme poskytovaného výživného. Prvostupňový súd neuviedol, že trestná činnosť navrhovateľa súvisí s plnením vyživovacej povinnosti, že túto vykonal v úmysle spôsobiť vznik objektívnej nemožnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Prvostupňový súd uviedol, že zo strany povinného rodiča (navrhovateľa) došlo k úmyselnému konaniu, pre ktoré bol následne odsúdený na trest odňatia slobody, čím sa objektívne zbavil možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť s tým, že túto skutočnosť nemôže vykladať na ťarchu odporkyne. Pokiaľ s poukazom na ust. § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine takýmto spôsobom posúdil otázku možnosti a schopnosti povinného rodiča, odvolací súd považuje jeho postup za správny, zodpovedajúci zákonnej úprave s v konečnom dôsledku spravodlivosti všeobecne. Iné dôvody, pre ktoré by mohlo dôjsť na strane navrhovateľa k zníženiu vyživovacej povinnosti a ktoré uviedol v samotnom návrhu na začatie konania aj odvolací súd považuje za neakceptovateľné a v tomto smere v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Aj vzhľadom na uvedené, keď samotná odporkyňa súhlasila so znížením vyživovacej povinnosti na sumu 100,- Eur mesačne vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že navrhovateľ je vo výkone väzby, považuje odvolací súd za dôvodné vyhovieť odvolaniu odporkyne v rozsahu určenia času, od kedy dôjde k zníženiu výživného, a to tak, aby tento korešpondoval s dôvodom, pre ktorý k zníženiu výživného došlo. Preto odvolací súd určený čas, od kedy sa navrhovateľovi znižuje vyživovacia povinnosť k odporkyni, zmenil tak, že túto znížil počnúc dňom 01. 08. 2015 tak, ako to dôvodne v odvolaní navrhla odporkyňa.

Vzhľadom na uvedené, keď odvolací súd považujúc za dôvodné iba odvolanie odporkyne, zmenil napadnutý rozsudok len v časti určenia dátumu, od ktorého dôjde k zníženiu vyživovacej povinnosti podľa ustanovenia § 220 O. s. p. Odvolaniu navrhovateľa smerujúcemu k ďalšiemu zníženiu vyživovacej povinnosti nevyhovelo z vyššie uvedených dôvodov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, keď úspešnou účastníčkou odvolacieho konania bola odporkyňa, tá však náhradu trov odvolacieho konania neuplatňovala, navrhovateľ v odvolacom konaní úspech nemal, a preto ani nemal právo na priznanie náhrady trov odvolacieho konania (rovnako ich neuplatňoval). Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.